

NÉPÜNK

IRKESZTŐSÉGE ÉS KIADÓHIVATAL:
ORADEA
Strada Iosif Vulcan No. 4.
Telefon: 440.

ZSIDÓ HETILAP
Főszerkesztő: Felelős szerkesztő:
WASSERSTROM SÁNDOR LEITNER ZOLTÁN

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Belföldön: Hírközlési díj és vállalatnak 300, magánosoknak: egész évre 300, félre 150, negyedévre 85 lei. Külföldön: 120—50, 45, 25 cik. 180, 95, 50 dinár. 25, 15 Pengő, 5 Dollár.

A keménynyaku nép

„Am k'sé orof”

Ezt panasztól évezredekkel ezélt már nagy vezérünk Mózes is. Keménynyaku népek diktáltak bennünket, illetőleg évezredek előtt élt őseinket és ugyldszik, ez a rossz természetünk azóta sem akart megváltozni. Akkor kevés volt nekik, a sok-sok csoda, amellyel az égi gondviselés jóvoltából naponta részesültek. Kevés volt nekik az egyfontos szenvedés, a pusztai vándorlás, kevés volt nekik a szomszúság, az aranyborjú, a kinyilatkoztatás, — mégis keménynyaku, nehezen irányítható fajta vallunk, ott a szolgaság és a népi regeneráció küszöbén.

Vajon megváltozott ebből rossz természetünk? Vajon csiszolta rajta az évezredek vörösvéne, vajon hajlékonyabbá tette bennünket a sok megpróbáltatás, szenvedés és milliónyi csalódás? Nem! Ezt a kategóriás választ adhatatjuk ön magunknak. Mert ma is meg van bennünk ez az eredendő nehézség, hogy nyakassak vagyunk, hiába ér bennünket a megpróbáltatások és szenvedések annyi súhítlása. Hát nem látjuk, hogy ahol csak élünk, létünk, keserves létünk, csupa vesszőfutás és szenvedés még ma is? Tegnapelőtt Berlin utcáin ölt testvéreinket, tegnap már a Dardanélk törökjei kergelik világga őket, ma meg az algiri Constantineban koncolják fel véreinket, ártatlan gyermekeket, tehetetlen agokkal. De ez nekünk még mindég nem elég. Nem elég a vérfolyam, amely áthörpölgy rajtunk évezredek óta az Egyenlítőtől egészen a sarki zónáig. Mi zsidók még mindég a pusztában vándorolt őseink összes káros jogtalanságait igyekszünk kifejleszteni önmagunkban.

Mert ma is állandóan egymást marjuk. Körülöttünk az ellenség-s népek falanxai állanak őrt, és vigyáznak féltékenyen arra, hogy egy könnyű, derűs, percünk ne legyen. De ez még mindég nem elég tanulság nekünk. Mi elfelejtjük azt is, ami tegnap a szomszédágunkban történt velünk. Meg arra sem gondolunk komolyan, ami holnap következhethet ellenünk. Mi még mindég, mindenkor és mindenhol a nyakasság politikáját üzzük. Nekünk még mindég nem elég szent a mi magunk vére, könnye, jaja. Még mindég hányaveti módon élünk és folyton mormolunk, vezéreink, szervezeteink, intézményeink ellen.

Sápadlód kell legyen arcunk és tördelni kell kezeinket, ha körülnézünk a zsidó világban. Nincs sehol egy olyan vezér tekintély, aki köré azok csoportosulhatnának, akik felismerik a nyakasság tragikumát. Képzelt szervezeteinket is állandóan marjuk, destrudjuk, önmagunk szemében degradáljuk. A chassidikus zsidóság elvesztette már ama magasztosságát ennek az eszmének, amely annyi értéket adott a zsidóságnak. Megmaradt belőle a fetiszmus, amely nem lát és néz egyebet, mint a maga kis csodarabbiját és ezért harcol, megy lúzbe, holott régen elsikkadt körülöttük mindaz, ami lényeg, ami érték, ami a zsidóság magvát és lényegét jelenti. A vallásos ortodox zsidóság is közbűs, egyensúlyozási gyakorlatokat folytat

a meredek szélén, ahonnan szédülten néz le, mert egyik oldalán az asszimiláció délibája csalogatja, a másik oldalán a közbűsség, az átchassidizmus farkasvermei látogának. A cionisták körében sok-sok párt és anyai, amennyi file az árnyalata. A szélsőbaloldaltól, egészen a szélsőjobb jobbra. És egymást gyűlölik, jobb ügyhöz méltó buzgalommal hajszolják egymást és keménynyakusággal védik vélt, vagy valódi igazukat. De mindég és mindenkor csak egymás ellen. Az asszimilációs körében a vallás egy nagy ünneppapi misztikum csupán, meg néhány „tisztelendő urnak” és „hítközségi alkalmazottak” kis háziáldás és jövedelmi forrása. Hol van ezek között az átfogó univerzális teendő, nagy zsidó ideál? Zsidópárt, — saines — elmult fantom csupán. Szervezetek, irodák, vallási, kulturális és eszmei tartalmat követelő kezelek ásitának az ürességtől és látogának a közönytől. Mert ember ember ellen ágál. Mert frakciók, frakciók ellen törnek. Mert nyelvi, világnézeti, vagyoni, felfogásbeli, hiúsági és sok más hamis

„tényező” determinálják a mi egész zsidó létünket.

Kinn a világban ég a ház. Ránkgyújtották. Pogromok, üldözések, gyűlölet és fogak vicioritása. Algirban és a Dardanelláknál, Krakkóban árviz pusztított és mindenütt szellemi pogromok, ahol testi létünk, ugyahogy biztosítottnak látszik. És mi benn a karámban, amely körül égis világítanak az ellenünk nyújtott lángok, csak egymást marjuk, fel akarjuk falni és intrikákkal gyengítjük azt a lankadó erőt is, amelyet reprezentálunk.

Es amerre nézünk, még mindég a nyakasság, az önzés, a marakodás, a vesződség egymás ellen és acsarkodás uralkodik minden magasabbrendűvel szemben.

Mikor mulik már el felbünk ez a zsidó átok? Ugy érezzük, hogy bennünk van a hiba. Ezért nem tehetünk senki a világban felelőssé. Csak mi magunkat! Es mert ez így van, nekünk kellene segíteni rajta. Zsidó testvérek, gondolkozzunk ezen a csapáson és győzzük le önmagunkba a rosszat, hogy valóban kiválasztottakká válhassunk és egymás megbecsülése jelentse: a legfőbb jó!

Abdulah Emir londoni utjának eredménye

Palesztinához csatolják Transjordánia egy részét — zsidó kolonizáció céljaira

Jeruzsálem. Politikai körökben olyan hírek terjedtek el, hogy Transjordániának egy részét Palesztinához csatolják és megnyitják a zsidó bevándorlás számára. Ezt a döntést Londonban Abdullah emir látogatása alkalmával hozták. Az emir azt az ajánlatot terjesztette az angol kormány elé, hogy Palesztinát Transjordániához csatolják és az ország királyává őt proklamálják. Ezt a javaslatot a kormány elutasította.

A kormány jelenléteken köcsönt szavazott meg Transjordániának, melyet az arab mezőgazdaság felvirágztatására fog fordítani, ugyanakkor azonban kötelezte, hogy Transz-

jordánia bizonyos részei Palesztinához csatolják és a zsidó kolonizáció rendelkezésére bocsássák.

A hír érthető felitést keltett az egész zsidó világban. A varsói Hant közlése szerint ezek a hírek abszolút autentikusak. Közli a lap azt is, hogy az angol kormány azzal az indoklással utasította el az emirnek a két ország egyesítésére vonatkozó ajánlatát, hogy Palesztina közigazgatása a lakosság által választott helyi kormányok és intézmények kezében kell, hogy maradjon. Palesztinára vonatkozólag Anglia ezt a mandátumban vállalta és azt betartani köteles.

Eltették a constantinei pogrom zsidó áldozatait

Algir. — A constantinei véres dráma zsidó áldozatait már megbékélten fekszenek sírjukban, de vádli szellemük még sokáig kísérteli fog. Az egész világot megrázta az a bestialis kegyellenséggel lefolytatott mészárszék, amely Constantineban folyt le a francia hadsereg aszisztencia cíjára mellett. A benszültöttek megáldták a zsidó lakosságot, egész családokat mészároltak le, felgyújtották a házakat, kifosztották a lakásokat. Vér és lúz borította be Constantine zsidó negyedét.

A katonaság már helyreállította Constantineban a rendet. Hivatalos jelentések csak 27 halotról és 20 sebesültől számolnak be, de magánbeszélgetések jelentésként több halotról is. A párisi „Le Matin” 100 nál több halotról ír. A halóságok eddig több, mint 500 letartóztatást

foganatosítottak. A constantinei helyőrséget 2 benszültöt vadász-százzal egészítették ki.

Constantine-től, mintegy 100 kilométerre fekvő Ain Beida, Tebhesa és Jemmapes községekben szintén megismétlődtek az antiszemita zavargások. Halálos kimenetelű összecsapások ezekből a helységekből nem érkezett jelentés.

A lapok a legnagyobb felháborodással írnak arról, hogy a constantinei mészárlások során a katonaság nem avatkozott bele a zavargásokba és nem kelt a megáldott zsidó lakosság védelmére. A közvélemény követeli a helyőrség parancsnokának ellátóztatását.

Hir szerint Algirban, a fővárosban is anti szemita megmozdulásokat észlelnek. A hatóságok megtették az előkészületeket a zavargások elfojtására. A constantinei áldozatok le-

melése zavará incidensek nélkül folyt le. Meg-
erősített újrátalakítások alkalmán az uccsán. —
Remélhető, hogy a hatóságok most már min-
dent megtesznek a rend biztosítására.

Az apácák lehetnek valláso- sak — a rabbi nem?

Lapunk más helyén foglalkozunk azzal a
kinos incidenssel, amely Oradeán játszódott le,
a miniszteri kiküldött egyetemi tanár és szomb-
aton irni nem akaró, vallásos zsidó tanárok
között. Megint az is, hogy Fuchs Benjámint
főrabbi milyen gerincesen védte vallásunk té-
teles alapvető törvényeit, a szombat szentségét,
amelynek lábbal tiprására szólította fel a jasi
professzor ur. Az így sokára kínosabb és
fontosabb, sem hogy napirendre térhetnénk fe-
lette. Érdekes jellemre van az egész viz-
sgálatásnak abban, ami az említett szombatot
követő vasárnap történt, ugyancsak a bizo-
nyosság előtt. Az oradeai tanításnál foglalkozó apá-
cák is vizsgálva vannak kötelezve. Ennek értel-
mében meg kellett jelenjenek vasárnap reggel
hogy írásbeli dolgozatot írjanak. Az apácák is
meglátogatták a vasárnapi munkát, azzal a motív-
lással, hogy nekik a vasárnap ünnepnap és nem
hajlandók vizsgálni. A plébánosság részéről is
interveniáltak, úgy, hogy végül az elnöklő pro-
fesszor eltekintett a vasárnap megsérüléséről.
Az apácáknak nem kellett a bizottság elé
állni, noha minisztertanács határozat volt
arra, hogy szombaton, illetve vasárnap kell a
vizsgákat megtartani. És Bujor tanár ur szomb-
aton, amikor a zsidó tanárok vizsgáinak el-
helyezéséről volt szó, még kifejtette, hogy nem
áll jogában a vizsgát elhalasztani még minis-
teri intervenció esetén sem, csak egy újabb
minisztertanács határozat alapján. Vasárnap,
a keresztény egyházak közelbelépése során,
a tanár ur minden minisztertanács határozat
ellenére, mégis elhalasztotta a vizsgákat. A
rosszkaratú tendencia tehát nyilvánvalóvá
vált.

Bátrak vagyunk kérdezni az egész köz-
véleménnyel együtt, hogy a törvényesen elis-
mert zsidó vallás tételes törvényei nem szen-
tek-e a miniszteriumi kiküldöttek előtt, a többi
vallásé pedig — igen? Mi szópnek és he-
lyesnek tartjuk az apácák fellépését, mert az
ő vallásuk így írja elő az ünnepnap szentsé-
gét. Mennyivel inkább szópnek és hozzá-
nők sokak a közelállóbbnak tartjuk a mi
szombatunk szentségét, amelyet egy zsidó is-
kola vallásos tanári kara nem akart meg-
szegni, semmi áron. Hiszük, hogy gerinces
magatartásuknak semmi következménye nem
lesz, ha csak egy dicséret nem, amelyet a
miniszter őt kell kapjanak, amiért erkölcsi bá-

zisukat, vallásukat nem hagyják cserben, még
existenciájuk fenyegetése révén sem.

S itt kell megírjuk azt is, hogy az ora-
deai „Gazeta de Vest“ című lap foglalkozván
a dologgal, azt írta Fuchs főrabbi erélyes
fellépéséről, hogy „álszentkedő pap a főrabbi.“
Egyszóval a „Gazeta de Vest“ cikkírója sze-
rint valóságos és álszentkedés az, ha
egy rabbi a zsidó vallás legfontosabb alap-
vető vallási térsit megvédi hivatalos funk-
ciókkal szemben. Vajon, ha egy orthodox
gör. keleti pap védené meg litformán vallása
törvényét, nem-e dicsimuszit kapna a román
leptől, Vajjon akkor azt írják, hogy Bujor
tanár ur felvilágosult elme és a főrabbi re-
trográd? Mi azt hisszük, hogy élesen támadná
az erőszakos tanárt és dicsérné a papot, aki
erkölcsi alapon áll.

— **Királyi kifizetés.** Az oradeai, egy-
kor országos hírű kereskedelmének egyik leg-
régibb és legértékesebb vezérért, *Schön-
berger* Ármint, a Munk és Schönberger cég
farsulajdonosát, a király a kereskedele-
méről szerzett érdemei elismeréséül, a „Merit
Comercial și Industrial“ I. osztályú érdem
rendjével tüntette ki. Schönberger Ármint nem-
csak a kereskedelmi életben, hanem a zsidó
közéletben is hathatós részt kért magának te-
vékenységével és a múltban az orth. izr. hit-
község vezetésében is exponált szerepet
játszott.

Töltse a szent ünnepeket Palesztinában!

Két hét, Egyiptomot is meglátogalva,
teljes ellátással, Constantától és vissza
II. osztályon

Lei: 18.000

Részvevők száma szigorúan kötve.
Prospektust és felvilágosítást ad:

ZION-LLOYD

turista és utazási iroda kizárólagos
képviselője Erdély, Bánát
és Csehszlovákia részére.

Központ, **CLUJ**
Piața Mihai Viteazul 40
I. emelet. Telefon: 502.

Ch. N. Bialik:

A királyleány és a párja

Gyönyörű, szépségszép leánya volt Sala-
mon királynak, kihez hasonló nem él a föld-
dön s a király végtelenül szerette, úgy őrizte,
mint a szemé fényét. De a leány kíváncsi volt,
másként viselkedett, mint a többi királyleányok,
megvetette a díszes paloták zaját és gyakran
magányosan, csendben sétált a királyi park-
ban, vagy korán reggel kiment a szőlőkertekbe
és egyedül bolyongott az őstényeken, mindig
zaklatott volt a lelke, szemé az üres messzi-
sége révedeztek, mintha ébren is álmodna,
fursán viselkedett és nem értette senki, senki.
Mikor már a serdülő kora ért, jöttek a ki-
rályiak a közelből és a távolból, hogy meg-
kérjék apjától a kezét, de a királyleány min-
dig elrejtőzött, nem is akart beszélni velük és
mindnyájan megszeppenülve lérték haza. Mult
az idő s a leány makacsul elzárkózott minden
kérő elől, végül a királyt lemondott róla
és nem látogatták többé a király udvarát. A
királyi gondok győbtörtek és bánatos lett a
szíve. Egy éjjelen felment a tetőre és kutatta
a csillagokat, hogy meglassa, ki az a királyi,
akit az Isten a leányának rendelt és mikor jön
hozzá. Salamon értette az égi jeleket és íjed-
ten látta, hogy nem király és nem királyi
lesz a leány életpárja, hanem egy szegény fiu.
A király szomorú lett és tanácsot kere-
selt, hogy megsemmisítse az égi jóslatot és

így szolt magában: elrejtjem a leányt, amíg
eltekint a csillagokban olvasott idő és akkor
elhartom az isteni csapást. Egy elhagyott
szigetet kutatólt ki a tengeren, látó a hajók
foglalásától s egy magas toronyvért építtetett
rajta sok sok szobával és teremmel, mind a
négy oldalán erős bástyát emeltek körülötte
és leányát oda vitte a toronyvárba. Helven
eunuchot rendelt melléje, hogy őrtézék és szol-
gálatára legyenek. Sok élelemmel látta el a
várat, étellekkel és italokkal, a föld minden ja-
vából, nem hiányzott semmi. Erős vas-zárakkal
csukatta be a torony kapuit, a bennlakókat
elzárta a világ elől és így szolt: most lássam
hát Isten hatalmát, megvalósul-e a csillagok
jóslata, vagy meghiúsul.
A királyleány ott lakott a toronyban s a
helven eunuch vigyázva őrizte éjjel nappal és
minden kíváncsigtól sietve feljuttatták. Nem
vonták el tőle az örömeiket sem, mert ugy
parancsolta a király, hogy minél több szóra-
kozással eryhítsék a magányosságát. Csak azt
az egyet nem lehetett meg neki, hogy kien-
gedjék a torony kapuján, mert a torony el-
vett zárva minden oldalról.
Egy ór állott éjjel nappal a várfalon és
éber szemekkel ügyelt rá, nehogy egy hajó
a sziget közelébe kerüljön, vagy bárki meg-
vetesse a lábát a közelben. Csak kétszer
naponta, reggel és este, tűnt fel egy könnyű
csónak a tengeren, megállt távol a szigettől
és benne egy ember, a király küldönce, aki
a leány hogylétéről vitte a hírt az aggódó

Joszovits, a sígheti hitközség elnö- kéről lemondott bizottságáról

Síghetről jelentik. *Joszovits* Lipót, aki már
négy évizide dolgozik a sígheti hitközség ér-
dekeiben és hosszú évek óta tölti be a terhes
és nehéz előlki tisztséget, lemondott tisztsé-
géről. Elképzeltette az a körülmény, hogy
folytonos felléptetéseket megbotlottak a hit-
községben az egyetértést, s olyan jelenetek és
események követték egymást, amelyet nem birt
tovább. E ért lemondott és lemondását egy
nyilatkozatban, amelyet a sajtó részére adott,
a következőkben indokolta meg:

„Dacára annak, hogy hosszú évtizedek
óta dolgozom a kldi érdekekben, nem bírom
tovább azt a herce-hurcot, amely lehet-
lenné teszi a békes munkát. Öregtellett mut-
talok rá arra a lényre, hogy sokat dolgoztam
szerelelt hitközségem érdekében. Chéderéket
és iskolákat létesítettem, amelyek ma is virá-
goznak és a sígheti zsidóság kulturális életé-
vel voltak fejlesztve. De emelgett, mert ugy
érezem, hogy az ellenéteket talán ezzel is
appelládom.“

Joszovits átadta az elnökséget az elnök-
nek, aki bejelentette azt a képviselői-élet-
nek azonban a képviselőtestület aronostolta
magát a lemondó elnökkel és szólni vissza-
adták megbízalásukat. Ennek folyán elhatá-
rozták, hogy augusztus 26-án új választás
lesz, hogy megmutassák a nép akaratát,
kiket akar a sígheti hitközség élére állítani. A
sígheti események élénk érdeklődést kellettek
nem csak a városban, hanem egész Erdélyben,
mert hiszen az ország egész egyik legnagyobb
és legtekintélyesebb hitközségéről van szó, ahova
szin én belelelte magát az egyenlente edés szuja
és rájga a hitközség életét.

— **Megoldás előtt a beregszászi
chasszidok és „negolok“ és hal-
dó „orthodoxok“ közötti harc.** A
cseszlovák lapokat, de különösen a zsidó sajtót nem-
régiben foglalkoztatta az a hír, hogy a legfelsőbb Köz-
igazgatási bíróság döntött a beregszászi hitközségi
viszályban. A sajtó azonban nem volt egyetértésben,
hogy melyik csoport került ki győztesként a perből.
Nem lesz tehát érdekelten, hogy objektíven rámutas-
sunk a valóti helyzetre amiből aztán világosan kifűnik
hogy nincs győző és nincs legyőzött és dadalmasodni
fog az igazság. A legfelsőbb Közigazgatási Bíróság
formai okokból elutasította ugyan a negolok panaszeit,
a rabbi választási illéközig indokolva ezt azzal, hogy
a megválasztott miniszteri határozat nem volt olyan ha-
tározat, mely valóban a subiectív jogait sérthette
volna, a miniszteri cupán nézetének adott kifeje-
zést és tanácsot szolgált, az elutasítás azonban — mondja
a döntés nem akadályozza a feleket abban, hogy ige-
nyreikkel a ritális választott bíróság elé forduljanak.
Külföldön van arra, hogy a legfelsőbb Bíróság döntés
után most már a beregszászi vita is ritális választott
bírószá elé fog kerülni és ennek a nagy pernek, mely-
nek ügyelészolt — nincsen vége, — mégis csak vége
lesz és béke fog honolni Izraelben.

apának. A csónakos ember meglengette mesz-
sziről a kezében lévő fehér lobogót, kérdez-
vén: jól van-e a királyleány? S a szemben-
álló őt is fehér lobogóval intett, jól van.
Ebben az időben s egy magas toronyvért építtetett
rajta sok sok szobával és teremmel, mind a
négy oldalán erős bástyát emeltek körülötte
és leányát oda vitte a toronyvárba. Helven
eunuchot rendelt melléje, hogy őrtézék és szol-
gálatára legyenek. Sok élelemmel látta el a
várat, étellekkel és italokkal, a föld minden ja-
vából, nem hiányzott semmi. Erős vas-zárakkal
csukatta be a torony kapuit, a bennlakókat
elzárta a világ elől és így szolt: most lássam
hát Isten hatalmát, megvalósul-e a csillagok
jóslata, vagy meghiúsul.
A királyleány ott lakott a toronyban s a
helven eunuch vigyázva őrizte éjjel nappal és
minden kíváncsigtól sietve feljuttatták. Nem
vonták el tőle az örömeiket sem, mert ugy
parancsolta a király, hogy minél több szóra-
kozással eryhítsék a magányosságát. Csak azt
az egyet nem lehetett meg neki, hogy kien-
gedjék a torony kapuján, mert a torony el-
vett zárva minden oldalról.
Egy ór állott éjjel nappal a várfalon és
éber szemekkel ügyelt rá, nehogy egy hajó
a sziget közelébe kerüljön, vagy bárki meg-
vetesse a lábát a közelben. Csak kétszer
naponta, reggel és este, tűnt fel egy könnyű
csónak a tengeren, megállt távol a szigettől
és benne egy ember, a király küldönce, aki
a leány hogylétéről vitte a hírt az aggódó

HETI GLOSSZÁK

Az algiri mézszárlások

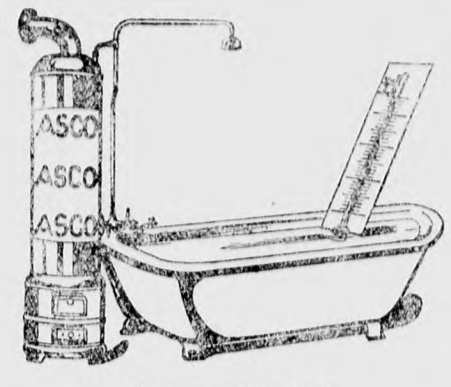
Franciaország északafrikai gyarmatán, Al-
gírban szörnyű vérengzések voltak néhány
nappal ezelőtt. Az arab horidák meglamadák
a zsidó neyered lakóit és férfiakat asszonyokat,
gyermeket, csecsemőket gyilkoltak le bes-
tiallis kegyetlenséggel. Magánjelentések 200
halottól számoltak be, féltucatosaan mindössze
csak 40 halálosetről tudnak hivatalosan pedig
az egész „leovad“ 27 áldozatra.

Algírban történt mindez, Franciaország
gyarmatán. A „sőtét“ Afrikának azon a részén,
ahová a francia kultúra „világosságát“ villi,
civilizációt teremtett és kultúrfejlődést hivat-
kodott. Most pedig módol nyújtott arra, hogy
gyilkos pogromot rendezzenek a benszülltek
és katonái télen beleegyezéssel végignéztek
a véres színjátékok. A francia kultúra, demok-
rácia és szabadságjelvek még nagyobb „di-
csőségére“. — Hírek szerint német agitátorok
gyújtották meg a tüzet, ők szították magasra
a lángot, hogy legnagyobb ellenségeinknek a
franciáknak és zsidóknak ártsanak vele. Lehel-
séges, hogy igazak ezek a hírek, de lehet,
hogy épen fordítva, a franciák akarják az al-
giri zavargásokat is maguk céljaira felhasználni
és a gyűlölt németek ellen fordítani. Mindez
azonban csak taktikai kérdés és nem érinti a
mészárlások lényegét.

A lényeg pedig az, hogy a francia kul-
túrfejlődés, az egyenlőség és testvériség jel-
szava, csak addig jelennek reális tényeket,
ha épen a francia nemzet érdekeiről, javairól
és presztizséről van szó. Ha azonban a gyar-
matokon pusztítanak a benszülltek, ha zsi-
dókba dűtik a gyilkos pengékkel, ha nincs ve-
szélyben Franciaország hatalmi bázisa, ak-
kor elfelejtkeznek a kultúráról, elfelejtke-
znek a forradalmi jelszavakról és elfelejt-
keznek arról, hogy cselekedni kell. A francia
katonák, akik télenül szemlélték a pogromot,
nem felelősek semmiért. Azok a katonák pa-
rancsokra állottak és parancsokra megindu-
lltak volna. Parancsokra rákatták lábaikhoz
fegyvereiket és parancsokra vállukhoz emel-
ték volna őket. A parancs azonban késett.
Csak akkor jött, mikor már folyt a vér Con-
stantine uccán és halálhörgés töltötte be a
levegőt. Akkor, amikor már nem lehetett el-
oltani, csak lokalizálni a tüzet. A katonák te-
hát nem felelősek. A parancsnokok számára
pedig nem lehet kinyagvárkodás. Mert a
vezérek nyilván a francia kultúrmetzt kiváló
reprezentánsai közül valók, akik ismerik jól
Franciaország iránytszabó politikáját.

A francia katonák lábhozrakolt fegyverei

Szabad
„ASKO“
gyorsmelegítő
fürdőkályha

5 perc alatt meleg zuhany
15 perc alatt meleg fürdő
50%-os tüzelőanyag megtakarítás
Kapható minden jobb vas-kereskedésben.

Ára Lei 2550

és lemészárolt zsidó családok vére sötét fol-
tot hagy a „dicsőségés“ francia kultúra tör-
ténélen. Franciaország nem csak akkor tudjon
erélyes lenni, ha más nemzetekről van szó,
ne csak akkor követeljen jelleket, ha azt
másnak kell végrehajtani, hanem számoljon
akkor kulturális kötelességével, amikor épen
rajta van a sor. Az algiri mézszárlások sokáig
lenntják majd a francia politikuskok békeszó-
lamait. Nem lehet „kulturáról“, „a béke bizo-
sítékáról“, „magasabb erkölcsi szempontokról“
papolni és lábhozrakolt fegyverekkel nézni
ártatlan asszonyok és csecsemők halálos hőr-
géseit...

A zsidó tanároknak szombatot írni kell — mondja Bujor Jasi-i egyetemi tanár

Ha nem itt és nem velünk és nem a leg-
utóbbi szombatot és nem Oradeán történt
volna, akkor azt hihetnénk, hogy egy értel-
mes középkori történet, amelyet nyugalmas
szombatdelután perek előadás közben mesél
el a rabbi, vagy valamelyik csapongó fantá-
ziája magáé. De — sajnos — mi most nem
mesélhetünk és nem emlékedhetünk régnalt
dolgokról, mert mi magunk élünk benne és
forgunk a világ történelmi színpadán és ha
régebben azt is hittük, hogy mivelünk ilyen
„kelandok“ nem történnék meg, akkor imen
itt a keserű csalódás.

Mi is történt? A tanároknak és tanáro-
knak újból vizsgálni kell. Már mint a kisebb-
ségi tanítóknak és tanároknak. Mondjuk ezt:
rendben van. De az már bizony nincsen rend-
ben, hogy míg a más iskolák kisebbségi ta-
nára 20 nappal előbb kapnak értesítést, hogy
vizsgáznok kell, addig a zsidó iskola tanári kara
csak 24 órával előbb kaptok értesítést. Ponto-
san augusztus 10 én, pénteken. Ugy, hogy
szombatot vizsgáznok kell. Elmentek, mert
menniük kellett. Ott áll az előlki székbén
egy egyetemi tanár. Neve Bujor és a jasi-i

egyetemen tanár. Ugyebár emlékszőnk, miről
nevezetes Jasi. Ott tanít Cuza is. Tehát Cu-
zának egy kollégája. Előbb jön az írásbeli
vizsga. Szombat délelőtt. Irni kell a zsidó
iskola vallásos tanárainak. Nem akarják meg-
szegni a szombatot. A tanár ur ragaszkodik
hozzá. Hívalják Fuchs Benjámint főrabbit. A
főrabbi kéri, hogy tekintsen el a szombati
íráskezérszeről. Érvel, kér, majd könyörg. A
professzor ur hajthatatlan. Ilyeneket mond:
Spinoza is írt szombaton. Meg, hogy őt a
rendelet kötelezi, a főrabbit CSAK a vallás.
Adjon felmentést a tanítóknak, hogy írhas-
sának. A főrabbi meggyérázza, hogy ez nem
áll hatalmában. Kéri, hogy zárják őket külön
terembe és este írjanak, ne hogy a többiekől
megtudhassák a lézist. Nem lehet — ez a ste-
reotyp válasz. Nem, nem és nem! Szellemi
pogrom Oradeán, szombatot délután. Pár
nappal ezelőtt. És a tanárok sápadtan állot-
tak és hallgattak. Tudták, hogy ugyszólvén az
existenciájuk, meg az iskolájuk léte forog
kockán. De mégsem tudják, nem lehetik meg-
zsidó iskola, zsidó tanítói. Középkori kény
szertés, amiért nem írnak szombaton. Mert
nem szabad írni, mégha a professzor erőszak-
olja is. A főrabbi ur sem adhat felmentést.
Erre nem is volt példa sohasem. Így megy a
jelentés, hogy az oradeai zsidó taná-
rok nem akarnak vizsgálni, illetőleg nem ál-
lottak vizsga elé. Pedig az igazság az: hogy
nem akarták megszegni a szombatot. Hiszük,
hogy a miniszternek lesz belátása és újabb
terminust tűz ki. Nem is tehet egyebet. *Hisz*
ez magasabb államérdek is, mivel az egész
dílamgépezet a befogadott vallások maga-
sabb etikáján nyugszik. Ne lehet lelki pog-
romot rendezni komoly intellektuellek között.
Nem lehet nekimenni vallási meggyőződésnek,
csak azért, mert szombat délután 4 óra he-
lyett 9 órakor akarnak írni zsidó tanárok és
tanároknak. A miniszternek be kell látnia ezt.
És mi hiszük, hogy kulturálisan kultuszmi-
nisztere belátja majd, hogy az egyetemi ta-

„Tetszem-e nekéd és feleségül vennél e?“
„Miért kérdezed? — mondta a fiu. —
Hűséges szolgáló is lennék.“

Ekkor elmondta a leány, hogy milyen
erős szerencsemel szerelt és hogy íbbel ér-
neki a világ minden királyfiánál s hogy Isten
rendelése által jutott ide a sas szárnyain és
mikor meglátta, már magához láncolta a lel-
két és érezte, hogy nélküle nem is tudna
élni. Még sok ilyen szerelmes szavakat mon-
dott a leány s a fiu is úgy válaszolt neki és
örök hűséget eskűdtek egymásnak. A fiu fel-
állt, eret vágott magán és vérevel megírta a
szövetségük szerződését és törvényesen elje-
gyezte magának, mondván: tanunk az Isten
és az ő angyalai, Michael és Gabriel.

Ezúttan megölelte és megcsókolta s a
szerelem mámorában usztak egész éjjelen át.
Az eunuchok minderről nem tudtak semmit,
ők nagyon becsületes és megbízható emberek
voltak és éjjel nappal vigyázva őrködtek a
zárt ajtóknál.

Egy napon észrevették a vének, hogy a
királyleány úgy jnyíval kövérebb, mint a
előlt. Elborult arccal sutfogtak maguk közöt
és mikor a leány kijött hozzájuk, megkérde-
ték: „Mi van veled, királyleány, nem vagy-e
beleg?“

A királyleány ártatlan arccal mondta:
„Nincs semmi bajom, ne féljete. Nézzétek,
ott repül egy madár!“

Beszéd közben beszaladt a szobába és
csintalanul nevelte.

Az örök megnyugodtak klsé és egyik
közűük, aki értelt a betegségekhez, legyintelt
a kezével és mondta:

„Nincs semmi. Ugy látszik, meghizott
egy klsé, mert sokat ül a zárt szobában.
Többet fog sétálni a tetőn és visszanyeri régi
formáját.“

Erre aztán teljesen megnyugodtak és
visszatértek az örömlükre. De alig lett el két
hét és ujra látták, hogy a királyleány még
kövérebb lett, ami nagy aggodással töltötte
el őket.

A leány megint hamisan felelt: „Nincs
semmi bajom, ne féljete. Nézzétek, egy pók
mászik a sarokban!“

És válasza közben a szobába futott, ke-
zeit a csipőjén tartotta a nevéstől.

A vén örök értelmetlenül csóválta a fe-
jüket és most már nem volt nyuguk, mert
látták, hogy a leány viselkedése is egészen
megváltozott és nem tudták, mi történt vele.
Egy napon, mikor a királyleány kiment a vé-
nekhez s az egyik unokán éppen ecetbe márt-
totta a kenyéret, erős kíváncság fogta el és
eszméletlenül összeesett. Az örök sietve futot-
tak hozzá és nagy ügykezettel dözsölgették,
miközben rájöttek a titokra, kezűket össze-
csapták és mondták: „O, unokám, hiszen te
terhes vagy!“

nár urnak tulkepaai voltak. Erőszakolt olyat, amit nem lett volna szabad. Kell, hogy ered...

Csak... és ezt is meg kell írjuk. A neolog hitközség tanári kara iri szombatot, csak az ortodoxok nem. Ezen azután csodálkozhat a professzor ur, Meg a közvélemény is. Hát hol áll a szolidaritás? Egyénileg lehet esetleg zsidónak, együtt és egyszerre. Nem tették. Ez a mi galuli tragédiánk mellé a különleges zsidó baj is. An ikor egyesülni kellene, összetartani, demonstrálni, akkor is széthuzás és egyenlenség. Az ortodoxok nem írtak — neologok igen. Ugye furcsa?...

Zsidó arisztokrácia

Minden remzel büszkén hivalkodik törzsfajának „nemes” elágazásait: arisztokrata hallásait. A zsidó nép azonban idestova 2000 esztendeje, amióta elvesztette állami létét, elvesztelte arisztokráciáját is. Szegények voltak közöltünk és gazdagok, tudósok és halgái, felvilágosultak és konzervatívok, cionisták és anticionisták — csak épen arisztokratáink nem voltak. Nem voltak arisztokratáink, de nem is hiányoztak. Akadt talán néhol néhol egy, de az maga volt a kivétel. Most azonban egész osztály van kialakulóban, zsidó arisztokrácia az újfépülő zsidó államban, amelyre fel kell figyelniünk, nem vidáman és lelkendezve, hanem fájo rezignációval. Mert szövegük végére is le, hogy kialakulóban lévő új arisztokrácia az újfépülő zsidó államban, amelyre fel kell figyelniünk, nem vidáman és lelkendezve, hanem fájo rezignációval. Mert szövegük végére is le, hogy kialakulóban lévő új arisztokrácia az újfépülő zsidó államban, amelyre fel kell figyelniünk, nem vidáman és lelkendezve, hanem fájo rezignációval.

Palesztina kialakulóban lévő zsidó arisztokráciája pedig — az arany és fényűzés arisztokráciája. Amint az elmul' század Francia országban is szalonokban gyülekeztek az arisztokraták, ahol művészi, politikai és irodalmi kérdések felől tárgyaltak, de legfőképpen csevegtek, úgy Palesztinában is egyre szaporodnak az „új arisztokraták” között a szalonok, ahol szintén csak csevegnek, csevegnek, teát szolgálnak föl és boddító illat közben a keleti dohánnyok füstjét karikában eresztik a levegőbe. Hogy kik ennek az új arisztokráciának a reprezentánsai? Egy németországi újságíró, aki Jeruzsálemet veite mikroszkopikus vizsgáló alá és reflektorok fénye mellett vizsgálta meg az eseményeket, számot ad arról. Mindegyiket a Jewish Agency, a Keren Hajeszod

A királyleány halkán válaszolt nekik. A szemét még le voltak hunyva, de az arca fényben ragyogott: „Igen, viselő vagyok!”

„Ktől?” — kérdezték egyszerre az elámuló vének. „Az nektek nem kell tudni” — felelte a királyleány.

Az öregek sötét arccal néztek maguk elé, úgy remegtek a szívük a félelemtől, mint a sérgülő levelek az ősi szél érintésétől, mert nem tudták miként védjék magukat a király színe előtt. Gyászosan, lehajtott fejjel a földre ültek és elborultan várták a büntető ítéletet.

Ó, ó! Milyen igaz a szolárius szava: Ha az Isten nem őrzi a házat — hiába az örök szeme.

Azon a napon estefelé, midőn újra megjelent a csónak a tengeren, az ör poros lobogót lengetve, jelezvén: baj van!

A küldönc közölte Salamonnal a rossz hírt, a király összerezent, gyorsan hajóra ült és a toronyvárhoz hajózott. Az eunuchok még mindig kétségbeesetten ültek a földön, mikor a király megérkezett és reszkette kérdezte: „Mi történt?”

A vének arccal a földre borulnak és félelemmel mondták:

„Ó, Urunk Királyunk! Ne sújts minket haraggodól, ez és történt a királyleánnyal, de mi nem is sejtjük, hogyan történéhetett. Isten a tanunk, hogy a legnagyobb gonddal őriztük

és Keren Kajemeth hivatalnok-kara jön számlátsába. Vannak közöltük persze gazdag nagykereskedők, az egyetlen néhány „kiváló” személysége és így tovább. De főként a cionista bürokrácia. Hogy mit látott ez a zsidó újságíró ebben a térságban? Legjobb lesz, ha röviden átadjuk neki a szót:

„Dr. F. et kerestem fel házában. Lakása, amely nem valami egyszerű bérház, Jeruzsálem egy csendes előkelő negyedében fekszik. Előtte egy pompás parkirozott kert, illatfelhővel és majd csak azután, magas kőfallal övezve bukan szemem elé a lakosztály. Citromfák árnyékolják az utakat. A háziur nyilván saját idejéja szerint, különös izléssel rendezte be házát. Bucharai és afgán szőnyegek borítják a padlót és a falakat, alicsöny keleti ülőasztalok, remekbe készített képek, drága kristályok, könyvoszlopok stb., és csnd. Valami keleti misztikum tölti be a házat, titokzatoság leng körül mindent... Dr. F. házában széanszokat és zenészeket tartanak...”

A német újságíró még folytatja tovább a leírását, de mi nem követjük tovább őt a misztikus ház látkának feltérésében. Elég volt. Sok. Nem a bucharai és afgán szőnyegek és kristályok csillogása döbönt belénk, hanem az, hogy ezt a világot a cionista szervezők bürokratái hirtelen élrele, mialatt szüntelenül fülükbe h rsog az „eszme” áldozatainak jukifáltása. Mialatt nedves és sivar bőrtüfalek között „illegális” bevándorlók rothadnak, akik nem csak a fényűzést, hanem a szenvedést is vállalják az eszme érdekében. Rájuk azonban más sors várt. Cella, prices és bőrtüfalek társasága. Ők pedig ezalati szalonokba csevegnek és pedikürözött lábuk keleti szőnyegekre sipped. Ők már befutottak. Reszkik van az „államaparátusba”, a hatalomba és gondatlan egykedvűséggel mondhatják: Ha nincs certifikát mindenki maradjon otthon... Ha nincs kenyér egynek kalácsot...

... Másnap pedig leülnek a széles íróasztalok mellé és megszerkesztik a frappáns erejű rőpíratokat: Támogassátok az alapokat, a zsidó munkát és építést... és főként a zsidó „arisztokráciát”...

Visszahívják a rohamcsapatokat

A SA rohamcsapatok újra szolgálatban vannak. A Führer visszahívja „hűleges” katonáit akiknek vezérelt mikor tiltakoztak a szabadságolás ellen, lemezszarolta. A SA. fiuk azóta is megmutatták, hogy őt a hitlerizmusból nem érdekli csak a zsidó és ha azt elveszik tőlük, — akkor még zsold nélkül is harcolni képesek a hitlerj ellen. Hitler azonban ennek dacára

és igazán nem tudjuk, honnan szakadt ránk ez a nagy csepás.”

A király haragra lobbant, magához hivatta a leányt és dühösen kérdezte:

„Mondd, hogyan történt ez a szerencsétlenség?”

A leány az apja lábai elé borult és mondta: „Ne haragudj, felséges Atyám! Amit tettem, Isten akaratával cselekedtem. Ő küldte az angyalát, aki egy szép, kedves fiút hozott nekem és férjemül adta. Itt van elrejtve a szobámban. Jer, tekints meg és áldd meg Te is a frigyünket!”

A leány elő vezette a fiút és a király elé állította. Salamon látta sudár alakját, ragyogó arcát és tiszta tekintetét s a fiu megnyerte a tetszését. Beszélni kezdett vele és elképedve látta, hogy tisztesen több a tudása a bölcsesség minden ágában, mint a birodalmában lévő bármely írónak és tudósnak. A király kikérdezte a nevérol, a városról és a családjáról, s a fiu minden kérdésre őszinte és okos feleletet adott. Elbeszélte a sok nékülözését, boldyongását és hogy milyen csodás uton került a torony lefeje, hogyan találkozott a leánnyal, aki mindjárt megszerette és elrejtette a szobájában. Aztán elővette a házasságlevelet, melyben vérelel pecsételte meg a leánnyal való örök-szövetségüket. A király elámulva hallgatta ezeket a különös, igaz csodákat és megértette, hogy ez az a szegény fiu, akiről a csillagokban olvasott. Összekulcsolta a kezét és mondta:

visszahívja őket, kiutaltatta nekik ismét a barna egyenruhákat és leszámolta kezükhez a zsoldot. Hadd lássák ezek a legények, hogy a Führer nem felejtkezett meg katonáiról! Az SA. uniformis újra megjelent tehát az utcákon és nyomában a rémület visszaközlözött az arcokra.

Híllernek ez a visszahívó gesztusa azonban korántsem azt jeleníti, hogy az SA. fiuk, akik oly hitványan megcsallták és merénylelet készítették ellene, szívéhez nőttek volna. Hitler patkányloába került és nem tud belőle szabadulni. Egyrészlől állanak a Reichswehr katonái, akik nem hallgatnak a Führer szavára, sőt vigyáznak minden lépésére, másrészlől ott állanak saját „pártbívei”, akik fenik a fogukat a vezérere, aki nem állalott véres rendet vágni soraikba. A két rossz közül, hitler a kisebbik rosszat választotta és visszahította az SA. legényeket. Talán, talán elfelejtik a június 30 iki éjszákát, talán talán megviszaltja őket az uniformis és a zsold.

Az SA. fiuk munkába állottak. A zsidó sívek újra összeszorulnak és remegve várják a holnapot, amely semmi jót nem ígér számukra. Mert egyelőre nem lehet tudni, hogy mit szándékoznak tenni a terror-legények fegyvereikkel, ki ellen akérik fordítani? Folytatják e ott, ahol abbahagyták, vagy tanultak valamit azokból az eseményekből, amelyek mizelen valóságukban leplezetterül mutakoztak meg előtük.

Hitler most a kisebbik rossz politikáját folytatja. Ez a politika azonban szűgességierien katasztrofá-politikába torkollik. Mert a történelen erőit nem lehet kisebb és nagyobb-rossz fejezetelekre felszítani. Itt csak törvényeszerűségek vannak. Ezek a törvényeszerűségek pedig Hitler pusztulását követelik... Lehet ez elő még akadályokat gördíteni, lehet az időpontot kitolni, de a véget nem lehet elkerülni. Hitler, mint Führer, mint Kancelár, mint Elnök holtra van ítélve. Hitler a német élet dinamikája már kilaszaltta magából, csak épen még nem temette el. Ő rá azonban nem a tannenbergi udrtorony, hanem az örök piszka vár...

„Herzlia” szálloda SAFED. PALESZTINA. (Az Angol-Palesztina bank mellett) Minden kényelemmel, hideg és meleg vízvel. Külön fürdőszobákkal. Európai konyha. Családoknak különösen alkalmas. Mersékek árak. W. PERL tulajdonos saját vezetéke alatt. Telefon 7. Figyelmes kiszolgálás! Telefon 7.

„Áldott legyen az Ur, aki asszonyt rendel a férfinék. Most látom csak, hogy nincs okosság és nincs bölcselatedés az Isten akaratával szemben.”

A vének is hallgatták a csodálatos történetet és egyhanguan mondták: „Isten akaratára ez.”

Salamon hajóra szállt, magával vitte a fiatalokat s a fővárosban, Jeruzsálemben, hét napig tartó öröm-lakomát rendezett. A nász-ünnep elletével magához hivatta a vőjét:

„Iene, a király vője vagy, előtved az egész nagy birodalom, olyan hivatalást választatsz magadnak, amihet kedvet van.”

A király vője így felelt:

„Uram! Szegények gyermeke és a könyvek buyára voltam mindig, és egész családom irókból és tudósokból áll. Nagy vagyonra nem vágytam soha és díszes palotákat sem kívántam. Ha valóban kedvemben akarsz járni, adj nekem egy csendes, nyugodt házat a tenger partján, ahol együtt élhetek a hitvesemmel és úgy, mint őseim, az isteni tanokat kulathatom.”

A király teljesítette a kérését és az udvari tudósok élére jutatta. A fiatal tudós megalakította az írás és tudás minden mesterét Jiszraeiben és könyvbé szedték a példabeszédeket az énekek és a bölcsességeket amiket Salamonról időnként hallottak. Így állították össze az énekek énekét, Salamon példázatait és Kohelet könyvét. S a saját bölcsességéből is hozzáadott valamit, ez ránk maradt a Példázatok függelékében, Agur Bin-Jake nevéen.

HIREK

„Népünk” cikkeinek utanyomását csak a torres megjelölésével engedjük meg.

Naptár 5694
Péntek: Elul 5, augusztus 17.
Szombat: Elul 6, augusztus 18.
Heti szidra: שבת
Heti háfóra: אַחַד אַנְחַי
Szombat kezdete: Elul bezáras 7.15 gyertyagyújtás 7.18 Istenisztelel kezdete 7.25 Szombat befejezése 8.25 Perok 6, פֶּרֶק 6

— Lord Melchet a zsidóság egységéért. London. — Az angol zsidóság egyesületének tanácskozásain Lord Melchet elnöknek a jelenlévő Sir Davis egy 6500 fontos csekkel nyújtott át a német menekültek segélyezésének céljaira. Lord Melchet közszó beszédében többek között a következőket mondotta: — Nekünk zsidóknak nagy történelmi mult van hátunk mögött, de még nagyobb történelmi valóság áll előtünk. Fel kell tehát készülnünk történelmi feladatink beütlésére. A palesztinai zsidó nemzeti otthon ma már egy megrendíthetetlen tény és ellörölhetetlen győzelem. Rendkívül szomorú azonban, hogy épen a történelem döntő óráiban részre vagynak szakadva és nem vagyunk egységek. Meg kell találnunk azokat a megoldásokat, amelyek egymáshoz közelebb visz bennünket. Mert a zsidó Palesztina szemponjtól semmi sem jelentékenyebb, mint az egységes Izrael.

— Titkos szolgálat az arabok között az „illegális” zsidó bevándorlás felderítésére. Jeruzsálem. — A palesztinai zsidó sajtó éles támadást intéz a kormány ellen, amely eltűni, hogy az arab ifjuság körében titkosszervezet működjön az „illegális” zsidó bevándorlás kérekerítésére. — Az arab fiatalok önkéntes őrszolgálatot létesíttek a palesztinai határokon, hogy megakadályozzák, illetve jelentsék, ha zsidó utasok kerülő uton akarnak az országba jönni. A titkos szervezettek a határmenti lakosságot is kémizsgálatra biztatják. A zsidó sajtó figyelmezteli a kormányt azokra a veszélyekre, amelyek szükségzerűen be fognak következni, ha eltűrik ezen arab titkos-szolgálat működését. — A zsidó ifjuság körében máris ellenakció indult, hogy az arab szervezetekkel felvegyék a harcot. Különösen a zsidó sportolókát szoliják fel, hogy csatlakozzanak az önvédelmi fronthoz. A zsidó ifjuság szervezetekének az a célja, hogy megakadályozzák a tömeges „illegális” arab bevándorlást, amely elárasztja az országot. A héber lapok nem helyeslik ezt az akciót sem, de elismerik, hogy nincs más lehetőség.

— Tilos az antiszemita sajtóizgatás Romániában. Bucureszt. — A román kormány az utóbbi időben egyre erőteljesebb antiszemita propagandát rendezteleg tiltotta el. A cenzura hatóságok ugyanis utasítást kaptak, hogy olyan cikkeket, amelyek valamely extrém mozgalmat kedvező színen tüntetnek fel, ne engedélyezzenek. Ugyancsak tilos az olyan sajtóközlemények megjelenése, amelyek felekezeti, faji, vagy osztályellenes izgatást tartalmaznak.

— Maimonides 800-ik évfordulója. A kétről zsidóság nagy előkészületeket tesz Ramba (Rabbi Moses ben Maimon) 800 éves születési évfordulójának ünneplésére megemlékezésére. Egy bizottságot létesítettek, amely 1935 márciusára rendez meg a fényes ünnepeket. A bizottság tagjai közé tartoznak: Joseph Cattaui pasa, az egyiptomi zsidó történelmi intézet elnöke, Haim Nahum offendi főbbi, dr. Max Mayerhoff kiváló orvos, dr. Israel Wolfenson archeologus. Az ünnepegek a királyi operaházban lesznek megtartva. Ramba leghíresebb könyveit a 800 éves évforduló alkalmával újra megjelentetik.

— A zsidó Párt gyűlései Ruszszkóban. Ungvár. — A csehszlovákiai Zsidó Párt dr. Angelo Goldstein képviselő és dr. Emil Margulies elnök vezetésével nagy népgyűléseket tartott Ruszszkó zsidó centrumaiban. A gyűlések legfőképpen a köztársaság demokratikus rendszere mellett foglaltak állást és tiltakoztak bármilyen határrevizió tervének felmerülése ellen. A munkácsi népgyűlés során határozatot hoztak, amelyben követelik a ruszszkói hitközségek alapszabályainak demokratikus szellemben való módosítását.

— Betár világkonferencia Uzhorodon. Brith Trumpeldor párisi világközpontja Uzhoroda hirta egybe a Brith Trumpeldor II. világkonferenciáját, mely augusztus 26 tól szeptember 3-ig, tehát egy teljes hétig fog tartani. A világkonferencia helyéért több ország versengelt, de a podkarpatsztruszi szervezetenk sikerült meggyőzni a párisi világközpontot, hogy Podkarpatszka Rusz céntrális fekvésénél fogva, különösen Lengyelország felől is könnyen elérhető, a legalkalmasabb hely a konferencia megtartására s így ez Uzhorodra lett egyb-hív. A konferencia rendezése mintegy 3000—5000 delegátus és vendégre számít. Eddig a következő országok jelentették be delegátusaikat: Franciaország, Hollandia, Belgium, Litvánia, Lettország, Esztország, Románia, Jugoszlávia, Palesztina, Bulgária és Oleszország. Palesztinából a delegátusok 25 motorbiciklivel érkeznek a konferenciára.

— Anglia külügyminisztere cáfolja zsidó származását. London. — Az angol sajtó Sir John Simon, külügyminiszter tőlából egy levelet közöl, amelyben cáfolja azokat a híreket, mintha zsidó származású volna. Eayben ama reménynek ad kifejezést, hogy külföldön nem fogják a nyilatkozatát olybá venni, mintha szimpátia nyilatkozat lenne az antiszemizmussal. Ellenkezőleg, a legmegelőbb elléli az antiszemizmust, amelyet jogiatlan és szégyenleljes mozgalomnak tart. A nyilatkozat megételére is azért kényszerült, mert barátai felhívték figyelmét arra, hogy külföldön állítólagos zsidó származását politikai célok szolgálatában állítják Sir John Simon külügyminiszter a zsidósággal szemben mindig megerő álláspontot képviselt és felesége Lady Simon csak nemrégben tartott rendkívül érdekes nyilatkozatot a palesztinai zsidó építés nagyszerű teljesítményeiről.

— A hebroni városi tanács ki akarja sajtóítani a Lubovitsi rabbi törtéjét. A lubovitsi rabbi már évekket ezelől földet vásárolt Hebronba, amelyet azonban nem művelte meg. A hebroni városi tanács most minden jogalap nélkül ezzel a tervvel foglalkozik, hogy a parizon hebroni földet kisértülje és átadja azt egy arab családának megművelés céljából. A lubovitsi rabbi képviselői tiltakozásokat fejeztek ki a hebroni tanácsnál a jogiatlan kisajátítás ellen.

— A hálatlan zsidók. A darmstadti bíróság Enoch Franckfurtot 7 havi fogházra ítélte, mert ez azt állította, hogy a német kormány zsidó-ellenes bojkott-politikája tönkre tette üzletét. A bíróság ítéletének indoklásában kijelentette, hogy a zsidók hálások lehetek a német kormányk már azért is, hogy egyáltalán megűri őket a birodalom határain belül. Enoch Franckfurt pedig, aki nem mu tatta a hála leghalványabb jelét sem, méltán bünhődik 7 havi fogházban a „függellen” nemel bíróság jóvoltából.

— Új könyvmágyia előtt. Berlin. A zsidó művészek és írók eltávolítása a német művészi életből szünet nélkül folyik tovább. A német-sajtó állandó izgató közleményeket hoz a zsidó írók és művészek ellen. A berlini hitközség, amely segélyt ad a keresetnélküli zsidó művészeknek, megrendítő képet fest sorsukról. A zsidó művészek megételési lehetőséggel teljesen lehelellenné vannak téve. Az „Angriff” és a többi náci orgonum izgatással következtében mindinkább eltűnnek a könyvkereskedések kirekateiból a zsidó szerzők művei. A lapok felszólítják a könyvkereskedőket, hogy listáítsák meg üzleteiket a zsidók munkáitól. Az „Angriff” emlékeztet az 1933 májusi könyvmágyiakra és kijelenti, hogy a népművelés szempontjából igen kívánatos lenne egy újabb könyv-autodafét rendezni.

— A német filmpar hanyatlása. Berlin. — A birodalmi film-kamara által a napokban közölet jelentés, a német filmpar katasztrofális hanyatlásért a zsidóságot teszi felelőssé. Az 1933 éves termelés és kitélyezés súlyos visszaesési mutató, az 1934-es évhez viszonyítva. A hanyatlás — írja a jelentés — nem a termékek minőségének gyengülése miatt következett be, hanem a zsidók bojkoltja miatt. A filmparások központja a propagandaminisztériummal karöltve elhatározta, hogy a deficitet, úgy próbák némileg fedezni, hogy az eddigi 25 %-os kihelyezési százalékot 35%-ra emelje fel. A kis moziutalajdonosok azonban nem hajlandók a rájukmért újabb 10 százalék kényszeradót megfizetni, viszont a filmközpont ragakodik ehhez a feltételhez. Ennek következtében a filmközpont máris rendelés nélkül áll. A német filmpar dicső története ezzel a befejezéshez közeledik...

TUNGSRAM
JO' VILAGITAS = JO' MUNKA

„Elastic” A. Dal'ky & Co Sibiu
első romániai rugó-, reszelő-, fejsze- és kapa-gyár.
Telefonszám 34. — Str. Pulberariei 1 sz.

Automobilrugók
Kocsirugók
Mozdonyrugók
Villamosvasuti rugók
Csavarrugók
Villamosvezetékirtartó vasak
»D. C.« és újravágot reszelők
Fejszék, csákányok
Sulykok és bunkók
Kalapácsok
Bárdok, dextrik
Ásók és kapák.

ÖNTÖZGESSE...
AKKOR KINÓ
HA EGGER PETROL
AZ ÖNTÖZŐ

RÖVID HIREK

VARSÓ. — Koslowski miniszterelnök egyik legújabb tartott beszédében...

WASHINGTON. — Belgium washingtoni követe, Paul Mey...

RADAUTZ. — Dr. Israel Brechner zsidó orvos feldezte a trechnomás szemmegbetegedések gyógyítását...

TOKIO. — A japán kormány konzultációkat készült felállítani Jeruzsálemben...

BERLIN. — A német szülészeti kórházok Drezdában, Lipszében, Breszlauban...

LEMBERG. A Mirraehi Világosított legfelsőbb tanácsa augusztus 15-én tartja meg tanácskozási ülését...

KOVNO. Néhány nap óta Kovnában tartózkodik a párisi lengyel követség első landósa...

LONDON. — Az „Ohal” palesztinai héber színház mint ismeretes európai turnéjára...

HAIFA. A palesztinai iskolajog értelmében az év közepén egyik iskola nem veszi át...

HAACA. A Simon, a hágal askenazi zsidó hitközség elnöke a napokban...

SMYRNA. Az utóbbi napokban itt is megerősödött a zsidóellenes pogromok...

Beállítások a Chofec-Chajim örökéi. Varsó. Az elmúlt héten...

A felosztás dacára, tovább folytatják a szász hitleristák aktivitásukat.

Lengyelország szabad gazdasági tevékenységét követel a danzigi zsidóság számára.

Megállapodás a palesztinai zsidó mezőgazdák és a Hisztadruth között.

Az Aguda belép a Waad Leumiba. Jeruzsálemből jelentik: Az utóbbi időben...

WIENER JÜDISCHES FAMILIENBLATT. Ueberparteiliches Monatschrift, 44 Seiten reich illustriert...

ZSIDÓ HUMOR ÉS KIS ZSIDÓ TÖRTÉNETEK

A Mánistánu értelme

A zsidó népet a legjobb akarat mellett sem lehet a fenyelem és rend népnévként nevezni.

Olyan buta, mint a pinszki kántor pulykája

A lengyel zsidók egyhangú véleménye szerint Pinszk városban laknak a legbutább zsidók.

Tévedés

Két böcher bandukol az országúton. Egy faluba érnek, ahol az egyik bekopogtat a futor Grönglachhoz...

A legjobb foglalkozás

Reb Jaszef megkérdi a kis fiút: — Na fiescikán, ha felmászt, mit ékerez lenni?

Ideje korán...

Reb Jáneknek a feleségét temetik. Mikor az utolsó darab föld is ráhútt a sírbantra...

Miért nem ment a Rebbe a tengeri hajóra?

A szentéletű rabbinak valami fontos ügyben Amerikába kellett volna utaznia...

Miért mondják a prágai Alneuschubban pénzek este kétszer a „Mizmor sir lejom hásbáth”-ot?

Gur Árja, a „Golem” (az első automata ember) alkotója, egy pénzek este elfelejtette kivenni a „Sém”-et...

Miről nevezik el az Alteneuschullt?

A legenda szerint ezt a templomot a Béth-Hám-mikás, vagyis a jeruzsálemi szentélyből költötték építtették.

Mikor született Mózes?

A világ teremtésének 2361-ik évében, Adár hó 7-ik napján, szerdán, haineli 3 órákor.

NEPUNK

ALKERESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: ORADEA, Strada Iosif Vulcan No. 4, Telephone: 440.

ZSIDÓ HETILAP Főszerkesztő Felelős szerkesztő WASSERSTROM SÁNDOR LEITNER ZOLTAN

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldi: Hírlapszámok és vállalatoknak 300, magánosoknak: egy év 300, félre 150...

Aláaknázott zsidó iskolák

Tanév. Máskor, régebben sablonos iskolai hirdetések, beiratkozások és utána egy tanév, amikor is, a gyermekek erei...

A zsidó közvélemény megnyugtatót vár ebben a kérdésben. Várja, hogy nyugodtan hagyják tanítani a tanárokat és tanulni az ifjuságot.

Még nem ültek el a constantinei véres zavargások hullámai

Berlin irányította az algiri pogromot

Páris. — A sajtó még ma is az algiri zavargások méltatlanságát hangos, de kétségtelen bizonyítékokkal még meg sem sikerült teljesen megállapítani a bűnösség és felelősség kérdését.

A constantinei mérsárlások borzalmas méreteiről csak részletekben érkeznek sörnyű és megrázó hírek.

Az algiri pogromot, de nem kevésbé kétségtelen, hogy Berlin keze irányítógat vett részt az antiszemita vérengzésekben.

Az algiri pogromot, de nem kevésbé kétségtelen, hogy Berlin keze irányítógat vett részt az antiszemita vérengzésekben.

Az algiri pogromot, de nem kevésbé kétségtelen, hogy Berlin keze irányítógat vett részt az antiszemita vérengzésekben.

Az algiri pogromot, de nem kevésbé kétségtelen, hogy Berlin keze irányítógat vett részt az antiszemita vérengzésekben.

Még nem ültek el a constantinei véres zavargások hullámai

Páris. — A sajtó még ma is az algiri zavargások méltatlanságát hangos, de kétségtelen bizonyítékokkal még meg sem sikerült teljesen megállapítani a bűnösség és felelősség kérdését.

A constantinei mérsárlások borzalmas méreteiről csak részletekben érkeznek sörnyű és megrázó hírek.

Az algiri pogromot, de nem kevésbé kétségtelen, hogy Berlin keze irányítógat vett részt az antiszemita vérengzésekben.

Az algiri pogromot, de nem kevésbé kétségtelen, hogy Berlin keze irányítógat vett részt az antiszemita vérengzésekben.

Az algiri pogromot, de nem kevésbé kétségtelen, hogy Berlin keze irányítógat vett részt az antiszemita vérengzésekben.

Az algiri pogromot, de nem kevésbé kétségtelen, hogy Berlin keze irányítógat vett részt az antiszemita vérengzésekben.

Az algiri pogromot, de nem kevésbé kétségtelen, hogy Berlin keze irányítógat vett részt az antiszemita vérengzésekben.

Az algiri pogromot, de nem kevésbé kétségtelen, hogy Berlin keze irányítógat vett részt az antiszemita vérengzésekben.

Az algiri pogromot, de nem kevésbé kétségtelen, hogy Berlin keze irányítógat vett részt az antiszemita vérengzésekben.

Az algiri pogromot, de nem kevésbé kétségtelen, hogy Berlin keze irányítógat vett részt az antiszemita vérengzésekben.

ez ellen élesen tiltakozni kell. Mert hogyan lehet zsidó szellemet megkínálni ott, ahol a tanári kar is szédületes láonságban van?

Tanév előtti vagyunk. Az államhatárolt állampolgári kötelességét példásan teljesítő zsidóság előírja, hogy tekintettel legyenek a jövő generáció sorsára...

Az államhatárolt állampolgári kötelességét példásan teljesítő zsidóság előírja, hogy tekintettel legyenek a jövő generáció sorsára...

Az államhatárolt állampolgári kötelességét példásan teljesítő zsidóság előírja, hogy tekintettel legyenek a jövő generáció sorsára...

Az államhatárolt állampolgári kötelességét példásan teljesítő zsidóság előírja, hogy tekintettel legyenek a jövő generáció sorsára...

Az államhatárolt állampolgári kötelességét példásan teljesítő zsidóság előírja, hogy tekintettel legyenek a jövő generáció sorsára...

Az államhatárolt állampolgári kötelességét példásan teljesítő zsidóság előírja, hogy tekintettel legyenek a jövő generáció sorsára...

Az államhatárolt állampolgári kötelességét példásan teljesítő zsidóság előírja, hogy tekintettel legyenek a jövő generáció sorsára...

Az államhatárolt állampolgári kötelességét példásan teljesítő zsidóság előírja, hogy tekintettel legyenek a jövő generáció sorsára...

Az államhatárolt állampolgári kötelességét példásan teljesítő zsidóság előírja, hogy tekintettel legyenek a jövő generáció sorsára...